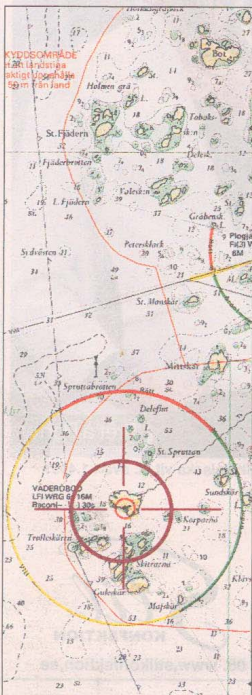

Destination: Väderö- bod

Position:

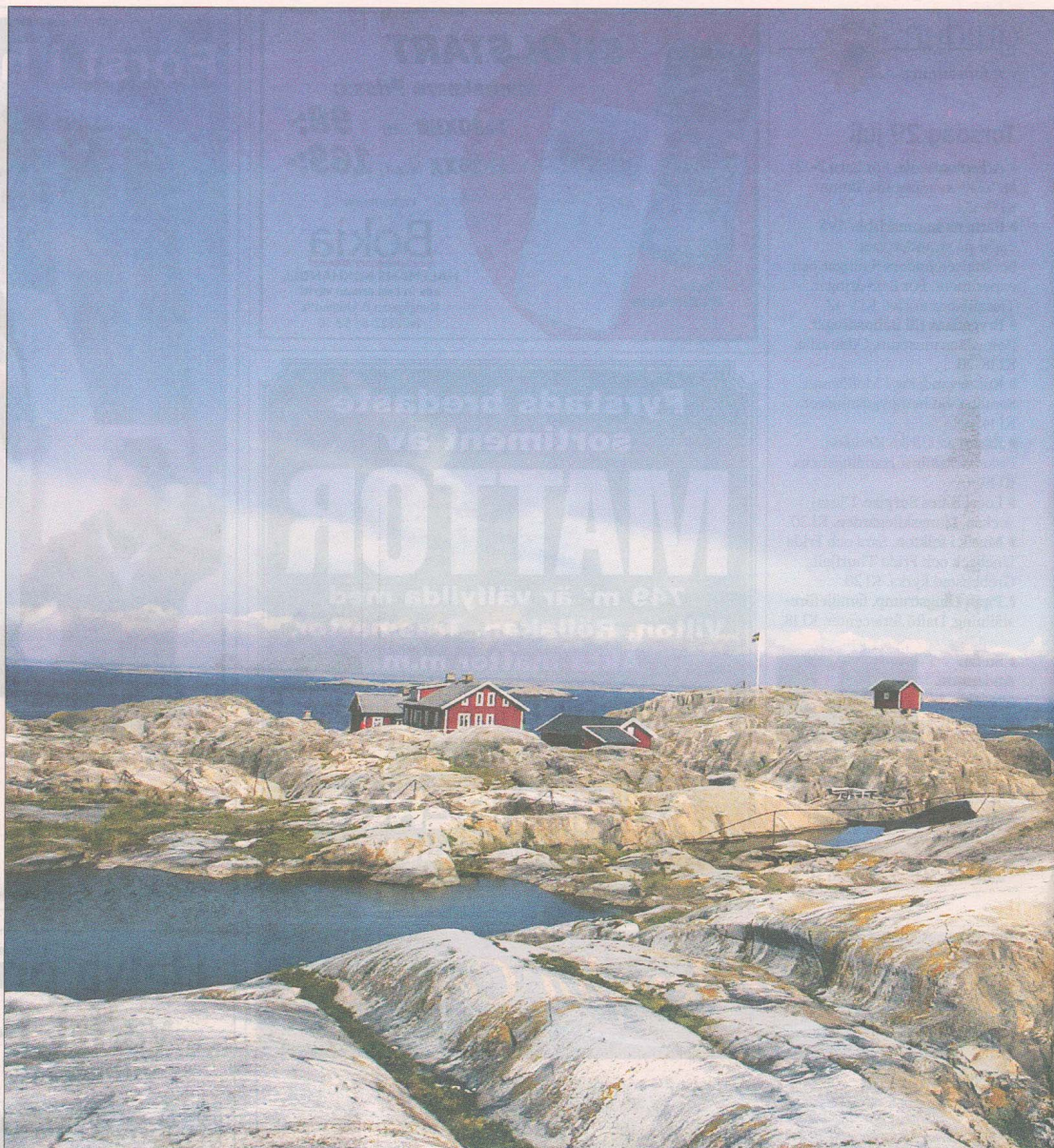
N 58°32,50'
O 11°02,00'

FAKTA

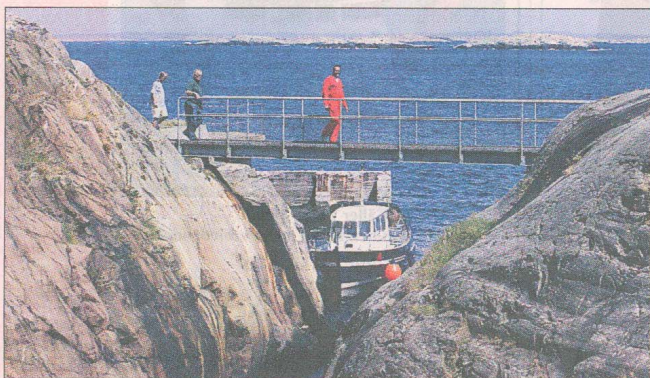
Källa storlek: SCB

- **Storlek:** 84 360 m² (8,4 ha)
- **Omkrets:** 1 954 m
- **Så tar du dig dit:** Det råder landstigningsförbud på ön från 1 april till 31 juli. Annars tar man sig dit med egen båt.
- **Visste du att:** Väderöbod är den ensligast belägna fyrplatsen i Sverige. Den är en av de yttre öarna i sydvästra Väderöarkipelagen, som omfattar en ca 10 km lång rad av öar och skär.

Utsatt läge. På grund av sin plats i det yttersta kustbandet råder extrema väderförhållanden på Väderöbod. Under större delen av året kan man inte ens landstiga på ön. Även sommaren är blåsig, men då skiner i alla fall ofta solen över den lilla utposten.

En vindpinad utpost

Hamnproblem. Den ständiga blåsten gör att det alltid är svårt att lägga till vid Väderöbod.

*Vilda vågor, västliga vindar
och våghalsiga vistelser.*

På den lilla vindpinade klippan längst ut i havsbandet härskar naturens krafter. Envåldigt. För att ta sig till Väderöbod måste öppet hav bekämpas. Men när man tror att ön är inom räckhåll kan den ändå vara omöjlig att nå. Här finns ingen riktigt säker hamn och den flytande farkosten måste manövreras med centimeterprecision mellan hårda klippor i starka strömmar.

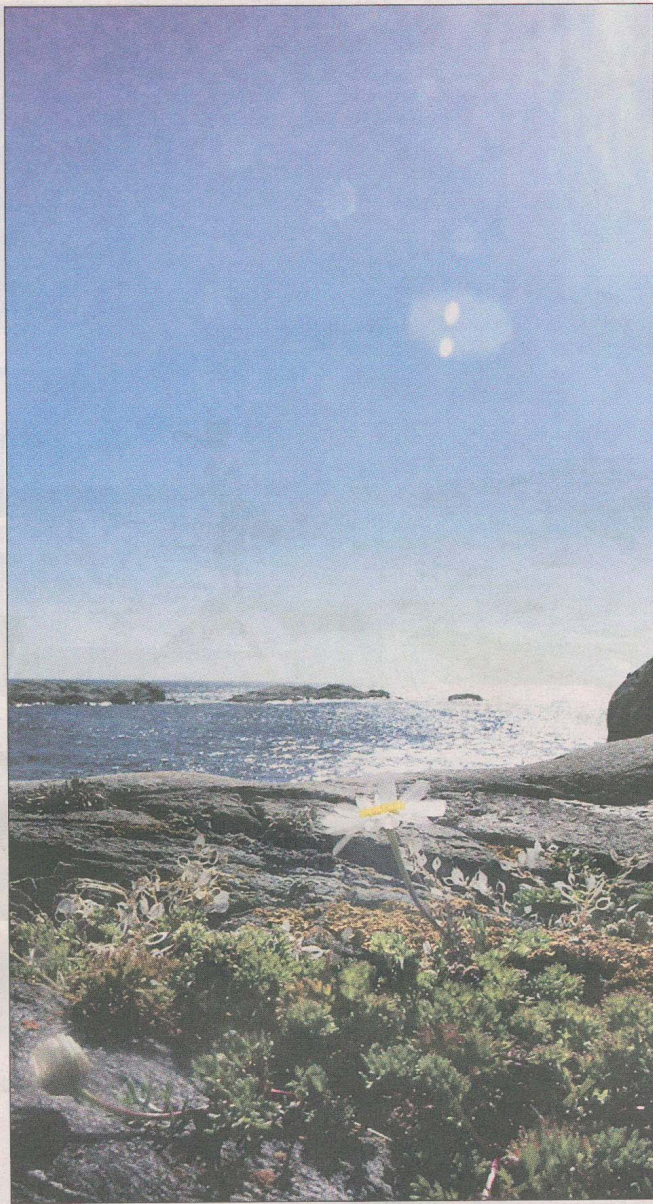
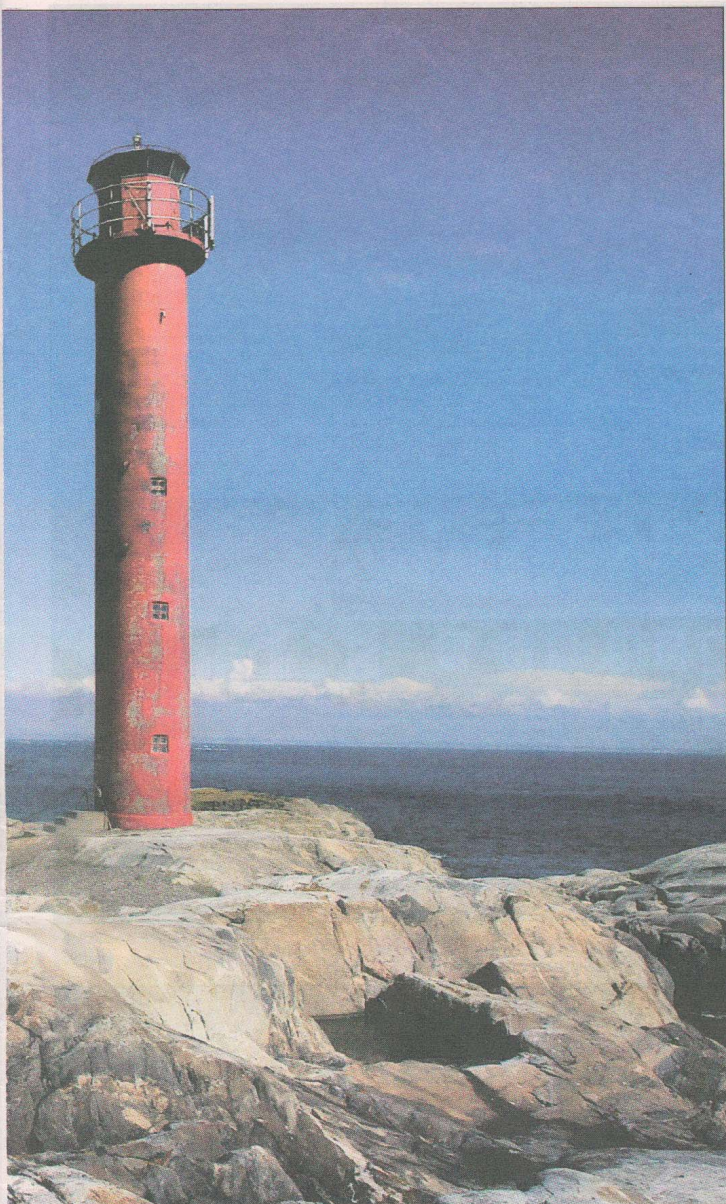
Med hjälp av en säker förare, vana öbor och många tampar landar vi till sist på denna utsatta utpost. Efter mycket trixande välkomnar Rune och Lena Dunér på fyrplatsens släta hållar vid den östra hamnen. De är medlemmar i Föreningen Vä-

deröbod och spenderar sin artonde sommar härute. De är med andra ord vana vid de dramatiska villkoren.

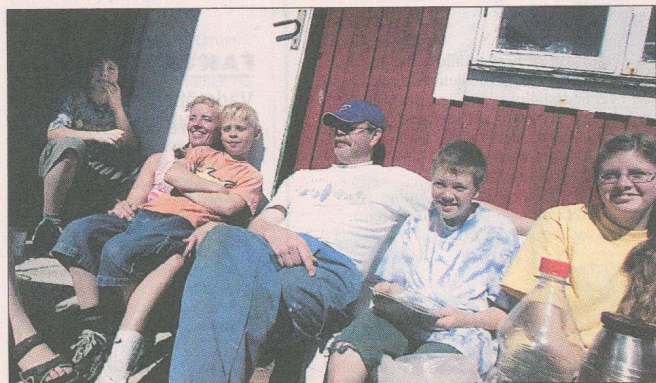
– Här är allt väldigt extremt. När vi sätter oss i bilen i Linköping för att åka de 38 milena hit kan vi aldrig vara säkra på om det går att komma ut. Och när vi väl har kommit ut måste vi hela tiden vara beredda på att lämna ön om vädret försämras, berättar Lena som varit inblåst på ön många gånger.

FAMILJEN KOM HIT DAGEN före och har bunkrat upp mat för minst en vecka. Här kan man inte vara säker på att kunna ta sig till fastlandet så fort man behöver fylla på lagren. Här är det vinden som bestämmer.

I den västra hamnen ligger föreningens båt och guppar. Här är passagen smal och grund och det är inte många båtar som

mot västerhavet

Fikastund. Familjerna Dunér och Peterson tar en paus i solskenet.

klarar av att ta sig in. Medlemmarna har själva borrar hål för dubbar och varje år måste de lyfta bort stenar som under vintern fallit ner i bassängen.

- Vi har lärt oss att hantera hamnen och har skapat de förutsättningar vi behöver för att klara oss, menar Rune.

Vårdande visionärer, vittrande väggar och vidsträckta vyer.

RÖDA HUS LYSER KLART MOT klipporna. På ön finns åtta byggnader och två av dem är boningshus. När det begav sig bodde fyrmästaren med familj i det ena och fyrvaktmästare och fyrbiträden med respektive familjer i det andra.

Nuförtiden är det föreningens medlemmar som fyller husen under några intensiva sommarveckor varje år.

- Här uppe är det inte så fel, myser Rune efter att ha klättrat upp på en höjd med vidsträckt utsikt. Men vi får inte röra oss för långt ut på bergen, utan måste hålla oss mellan de två hamnarna.

Väderöbod är fågelkyddsområde och här råder landstigningsförbud från april till augusti. Föreningens medlemmar har fått dispens och får lov att vara på ön för att kunna arbeta med bevarandet av fyrplatsen.

När föreningen bildades 1979 hade fyrplatsen stått övergiven i 14 år och var på väg att rivas. Nu är byggnaderna återställda till ursprungligt skick och de underhålls och repareras regelbundet av medlemmarna. De arbeten som ska utföras varje sommar förs in i en bok och sedan väljer var och en vad de vill göra.

Fortsättning på nästa sida →

Drakväder. På Väderöbod blåser det alltid. Perfekt för flygande drakar. Fred Dunér håller i linorna.

Hårt arbete. De 25 medlemsfamiljerna i Föreningen Väderöbod får lov att vara på ön för att kunna arbeta med bevarandet av fyrplatsen. Här skrapar Tilda och Arvid Peterson ena husgaveln.

– Vi har en grundpolicy och det är att man ska lämna stället lite bättre än det var när man kom, berättar Rune.

När de första entusiasterna kommer ut efter vintern är det alltid något akut som har hänt. I år hade till exempel halva taket på det gamla fotogenlagret blåst bort. Ett annat år var en hel gavel borta.

Vindpinade växter, vresigt vatten och välkommande vila.

SOLEN SMEKER KLIPPORNA och en färgsprakande drake avtecknar sig mot den klarblå himlen. Styvmorsviolerna trotsar blåsten och lyckas på något vis klamra sig fast i klippskrevorna. En flaggstång står

på platsen där den gamla Heidenstamsfyren fanns fram till 1965. På en klippa lite längre bort pekar dess röda, automatiska efterträdare mot himlen.

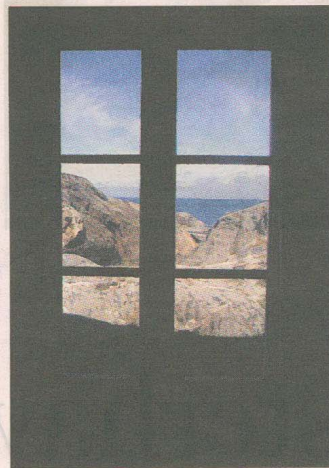
Den gulblå flaggan rycker och drar mot öster.

– Flaggan är nyinköpt för i år. Har vi tur så håller den i en säsong, säger Staffan Peterson.

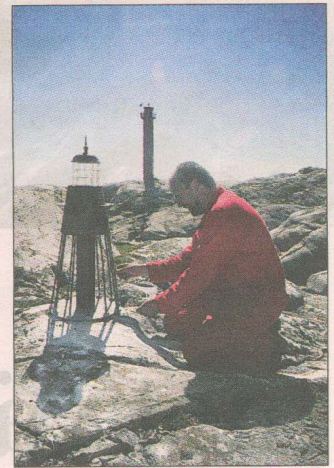
Familjen Peterson är inne på sitt tredje år på ön och de älskar det enkla strömlösa livet på ön.

– Sådana här ställen finns inte egentligen. Man blir aldeles lycklig av att komma hit, utbrister Anna Peterson under en fikapaus i ett soldränkigt hörn utanför fyrmästarbostaden.

Men trots den idylliska inramningen så

Havsutsikt. Från fyrmästarbostadens fönster får utsikten vacker och vidsträckt.

Fyrfantast. Rune Duner har byggt en modell av den gamla Heidenstamsfyren.

är detta inget semesterställe. Efter fikan klättrar några familjemedlemmar upp på en byggnadsställning vid ena husgaveln och börjar skrapa så att flagorna flyger. Härute håller husfärgen i högst fyra år. Vind och salt hittar överallt.

Rune tittar ut över havet.

– När det blåser riktigt ordentligt går vägskvättet rakt över ön. Det är extremt, men så vackert, så vackert.

Virvlande väta, viljestarkt väder, vidunderliga Väderöbod.

Text: Malin Dittmer | Foto: Lasse Edwards

FAKTA

Väderöbod

- Väderöbods första fyr byggdes 1867. Den var den andra av Heidenstamstyp på västkusten. Bemanningen utgjordes då av en fyrmästare, fyrvaktare samt två fyrbiträden. Heidenstammarren släcktes 1964 och revs 1970. Husen var bebodda fram till 1965.
- Den nya, röda betongfyren byggdes 1964 och är helautomatiserad.
- Den nuvarande ägaren till fyrplatsen är Statens Fastighetsverk.

Nästa strandhugg:
Nord-Långö sid 35.